

INDFØRELSEN AF DEMOKRATI I DANMARK - DA DEMOKRATI VAR FOR MÆND MED PENGE

I 1849 underskrev kong Frederik 7. Danmarks første grundlov. Den afløste Kongeloven fra 1665 og markerede overgangen fra et enevældigt styre, hvor kongen bestemte til et konstitutionelt monarki og en mere demokratisk styreform.

Den 21. marts 1848 gik en menneskemængde på ca. 12.000 mennesker i et fredeligt optog til Christiansborg, hvor Frederik den 7. sad som konge. Optøget ønskede demokrati.

Med sig havde folket to krav:

- 1) Kongen skulle opløse ministeriet
- 2) Der skulle udarbejdes et forslag til en ny grundlov

Tre timer efter at optøget ankom til Christiansborg, opløste kongen ministeriet, og fundamentet for det danske demokrati var lagt. Det danske demokrati blev for alvor først formuleret med Junigrundloven i 1849, men demokratiet var kun for de få. Ifølge den nye grundlov havde kun ustraffede og selvforsørgende mænd over 30 år stemmeret til Folketinget. Dengang svarede det faktisk kun til ca. 15 % af den danske befolkning. I folkemunde snakkede man om de syv F'ere, som ikke havde valgt med Grundloven af 1849, nemlig:

- Fruentimmere
- Fallenter (en person, der er gået fallit og ingen penge har)
- Fremmede
- Forbrydere
- Fjolser
- Fattige
- Folkehold (tjenestefolk)

Med Grundloven af 1849 indførtes følgende centrale punkter:

- Rigsdagen bestod af to kamre, Folketinget og Landstinget
- Der var ytrings-, forenings-, trykke- og forsamlingsfrihed
- Ejendomsretten var ukrænkelig
- Den indførte stemmeret var begrænset
- Danmarks folkekirke var evangelisk-luthersk

Et demokrati i forvandling

Fra Junigrundlovens demokrati i 1849, hvor kun 15% af den danske befolkning måtte stemme, og årene frem blev der formuleret nye krav til, at rettigheder og politisk medindflydelse skulle omfatte en større gruppe af mennesker og ikke være begrænset af køn og status. Bl.a. kvinderne kæmpede en lang kamp for at få lov til at stemme, men fik faktisk først stemmeret i 1909 til kommunalvalg og i 1915 til Folketing og Landsting. Hvad befolkningen opfattede som demokrati i 1849 forstår vi ikke nødvendigvis som demokrati i dag. Hvem der må stemme, og hvem der ikke må er stadig en aktuel debat i dag. Man skal for eksempel være 18 år for at stemme i dag. Er det rimeligt? Skal 16-årige have lov til at stemme? Demokratiet er hele tiden i forandring.